

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 04.11.2022 klo 16:03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

461/2022**Hankintaohjauksen päätös, Healthcare Staffing Solutions Oy**

Hankintaohjauksessaan Healthcare Staffing Solutions Oy (myöhemmin HSS) vaatii, että Pirkanmaan hyvinvointialue kumoaa valituksenalaisen keskeyttämissäätönsä ja toimii hyvinvointialuejohtaja Marina Erholan 23.9.2022 tekemän viranhaltijapäätöksen (§ 88/2022) mukaisesti ja tekee siten hoiva- ja hoitohenkilökunnan hankinta ulkomailta -hankinnasta sopimuksen tarjouskilpailun voittaneen HSS:n kanssa.

HSS:n perustelee hankintaohjauksensa sillä, että keskeyttämissäätökselle ei ole perusteltuja syitä. HSS:n mukaan keskeyttämissäätöksen perusteluista ei ilmene, millä tavoin hankintaviranomainen katsoo vaatimusten olevan syrjimättömän kohtelun periaatteen kannalta kyseenalaisia.

HSS tuo esiin, että hankintapäätöksestä markkinaoikeuteen valittaneen Nordic Caren tarjous on suljettu pois hankintamenettelystä tarjouspyynnön vastaisena. Poissulkemisen syynä ei ollut soveltuvuusvaatimusten (kuten referenssivaatimuksen) täyttymättä jääminen, joten Nordic Caren tarjous olisi suljettu pois siinäkin tilanteessa, että referenssivaatimuksia ei olisi ollut. HSS jatkaa, että näin ollen Nordic Carella ei ole oikeussuojan tarvetta, joka perustelisi keskeyttämissäätöstä.

Toisena perusteena hankintaohjaukselle HSS esittää, että tarjouspyynnön referenssivaatimukset ovat olleet syrjimättömiä ja tarjouspyyntö ja hankintapäätös hankintalain mukaisia, eikä keskeyttämissäätökselle siksi ole ollut todellisia perusteita.

Vielä HSS mainitsee, että hankintayksikkö voi referenssivaatimuksia asettaessaan ottaa huomioon myös sen omat hankinnan toteuttamiseen liittyvät päämäärät. HSS:n mukaan hankittavan palvelun laajuus, arvo, palvelulta edellytettävä laatu sekä palvelun tuottamiseen liittyvät riskit huomioon ottaen tarjouspyynnössä tarjoajilta edellytetyt referenssivaatimukset ovat olleet suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja syrjimättömiä.

Kolmantena perusteenaan HSS esittää, että keskeyttämissäätös syrjii HSS:a ja on suhteellisuusperiaatteen vastainen. HSS katsoo, että keskeyttämissäätöksen ja uuden hankintamenettelyn vuoksi Nordic Care saa perusteetonta etua muihin tarjoajiin nähden, kun se voi korjata samaa palvelua koskevassa hankinnassa kertaalleen virheelliseksi todetun tarjouksensa. HSS:n mukaan hankintaviranomainen keskeyttämissäätöksellä tosiasiallisesti kiertää velvollisuuttaan sulkea pois tarjoukset, jotka eivät ole tarjouspyynnön mukaisia.

HSS nostaa vielä esiin, että keskeyttämissäätöksessä ei ole otettu kantaa tarjousasiakirjojen julkisuuteen. HSS:n mukaan sen tarjouksen tiedot (ml. hintatiedot) on julkaistu, minkä johdosta muut tarjoajat saivat uudessa tarjousmenettelyssä perusteetonta etua ja HSS merkittävää ja perusteetonta haittaa.

Saapuneen hankintaohjauksensa johdosta hankintayksikkö on tarkastanut hankinnan dokumentit uudelleen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 04.11.2022 klo 16:03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Lausunto hankinta- ja rekrytointivaatimukseen

Hankintalain 125 §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Vakiintuneen oikeuskäytännön (esim. MAO 309/17, MAO 349/17, MAO 525/18, MAO 624/18, MAO 67/21, MAO 74/21) mukaan hankintamenettelyn keskeyttäminen ei kuitenkaan edellytä vakavien tai poikkeuksellisten seikkojen olemassaoloa. Hankintamenettelyn keskeyttämisen edellytyksenä oleva todellinen ja perusteltu syy voi johtua myös hankintayksikön omasta toiminnasta.

Hankintalain 125 §:ää koskevien esitöiden (HE 108/2016 ja HE 182/2010 vp., s. 22) mukaan hankintamenettelyn keskeyttämiseen on oikeuskäytännössä suhtauduttu suhteellisen sallivasti, eikä kyseisellä lainkohdalla ole ollut tarkoitus tiukentaa vallitsevaa tulkintakäytäntöä. Markkinaoikeuden keskeyttämistä koskeva oikeuskäytäntö osoittaa, että keskeyttäminen on toimenpiteenä yleisesti hyväksyttävä ja kielletty ainoastaan hyvin harvoin (MAO 631/2016 ja MAO 95/04). Mikäli keskeyttämisen syy on ollut yksilöity virhe tarjouspyynnön yksilöidyn kohdan osalta, ei markkinaoikeus ole kertaakaan katsonut hankintayksikön syyllistyneen menettelyvirheeseen.

Tarjouspyyntö, jota nyt kyseessä oleva keskeyttämisspätös koski, sisälsi soveltuvuusvaatimuksen, joka edellytti tarjoajalla olevan aikaisempaa kokemusta ulkomaisten sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden rekrytoinnista Suomeen.

Tarjouspyynnössä todettiin seuraavasti:

”Referenssi 1.” Vaatimukset: ”1. Vähintään 15 rekrytoidun työntekijän käsittävä sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden rekrytointiprojekti ulkomailta Suomeen sisältäen lähtömaakoulutuksen ulkomailla.” (s. 12)

”Referenssi 2.” Vaatimukset: ”1. Vähintään 15 työntekijän käsittävä Suomeen rekrytoidun ulkomaisen työvoiman kotoutumispalvelun tuottaminen.” (s. 13)

Hankintalain 3 §:n mukainen syrjimättömyysperiaate edellyttää, että hankinnalle asetetut vaatimukset eivät ole tiettyä aluetta suosivia tai syrjiviä. Periaatetta on laajasti käsitelty oikeuskirjallisuudessa (esim. Pekkala-Pohjonen, Hankintojen kilpailuttaminen ja sopimusehdot (2022) s. 34) ja on katsottu, että hankintamenettelyä ei saa toteuttaa siten, että muihin EU-maihin sijoittautuneiden toimittajien tai muista jäsenmaista tulevien tavaroiden pääsyä tarjouskilpailuun rajoitetaan.

Koska tarjouspyyntö on sisältänyt mainitun kaltaisen vaatimuksen ja ollut näin julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden vastainen, on hankintayksikön tullut keskeyttää hankinta.

Selvyyden vuoksi todettakoon, että keskeyttämisspätöksen syynä ei ollut hankintapäätöstä koskeva markkinaoikeusvalitus. Markkinaoikeusvalituksen johdosta hankintayksikkö kuitenkin tarkasti hankinnan dokumentit ja tarkastuksen yhteydessä havaitsi tarjouspyynnössä olevan virheen, jonka johdosta hankinta keskeytettiin.

Vaikka keskeyttämisspätöksessä ei ole nimenomaisesti otettu kantaa tarjousasiakirjojen julkisuuteen keskeyttämisspätöksen jälkeen, toteaa hankintayksikkö pitävänsä tarjousasiakirjat salassa julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 17

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 04.11.2022 klo 16:03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

kohdan perusteella siihen asti, kun ratkaisu keskeyttämisen jälkeisessä hankintamenettelyssä on tehty. Hankintalain esitöiden (HE 182/2010 vp., s. 24) mukaan hankintayksikön tulee varmistaa, että aiempaan menettelyyn osallistuneet tarjoajat eivät saa uudessa tarjouskilpailussa perusteetonta etua tai haittaa keskeytettyyn menettelyyn osallistumisen johdosta. Näin ollen keskeyttämisspäätös ei vaikuta syrjivästi HSS:n asemaan.

Edellä kuvatun mukaisesti hankintayksiköllä on ollut hankintalain 125 §:n 1 momentissa tarkoitettu todellinen ja perusteltu syy hankintamenettelyn keskeyttämiseen. Hankintaoikaisupyyntöni myötä asiassa ei ole tullut esille seikkoja, jonka vuoksi keskeyttämisspäätöstä tulisi arvioida uudelleen. Healthcare Staffing Solutions Oy ("HSS"):n hankintaoikaisuvaatimus tulisi siten hylätä.

Valmistelijan yhteystiedot:

Hankintalakimies Kirsikka Kivimäki, kirsikka.kivimaki@tuomilogistiikka.fi

Liitteet:

1 Hankintaoikaisuvaatimus_HSS.pdf

Päätös

Healthcare Staffing Solutions Oy:n hankintaoikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut:

Konsernipalvelujohtaja teki 17.10.2022 viranhaltijapäätöksen § 18/2022 koskien Hoiva- ja hoitohenkilöstön hankintaa ulkomailta (461/2022). Päätöksen mukaisesti hankinta keskeytettiin.

Keskeyttämisspäätöksen mukaan tarjouspyynnön soveltuvuusvaatimuksen, joka edellytti tarjoajalla olevan aikaisempaa kokemusta ulkomaisten sosiaali- ja terveystalouden työntekijöiden rekrytoinnista Suomeen, voidaan tulkita olevan tarjoajien syrjimättömän kohtelun periaatteen kannalta kyseenalainen.

Hankintamenettelynä oli julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) (jäljempänä "Hankintalaki") 32 §:n mukainen avoin menettely. Kyseessä oli hankintalain liitteen E mukaisen sosiaali- ja terveystalouden hankinta.

Julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016) 132 § 1 momentissa säädetään hankintaoikaisun tekemisestä. Hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Edellä mainitun lain 133 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 04.11.2022 klo 16:03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Healthcare Staffing Solutions Oy (jatkossa "HSS") on 28.10.2022 tehnyt keskeyttämispäätöksestä hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen. Hankintaoikaisun vireille tulosta on 4.11.2022 ilmoitettu niille, joita asia koskee. Hankintaoikaisua koskeva vaatimus on tämän päätöksen liitteenä.

Päätöksen peruste

Hallintosääntö § 21

Muutoksenhaku:

Konsernipalvelujohtajan hankintaoikaisua koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tiedoksi

Noora Kosonen, Tuomi Logistiikka (edelleen tiedotettavaksi tarjoajille sekä muilta tarpeellisilta osin)

Allekirjoitus

Juhani Sand, konsernipalvelujohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 5.11.2022.